

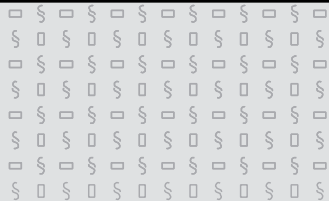
MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

ROZVOD

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

© Zdeňka Králíčková, 2008

PRAMENY

■ hmotněprávní

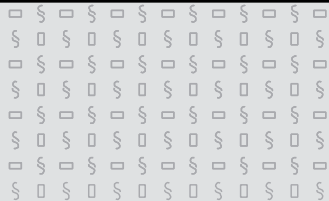
- zák. č. 94/1963 Sb.,
o rodině
- zák. č. 91/1998 Sb.
tzv. velká novela

■ procesněprávní

- zák. č. 99/1963 Sb.,
občanský soudní řád

PŘIPRAVOVANÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK

- www.justice.cz
- 2. část RODINNÉ PRÁVO

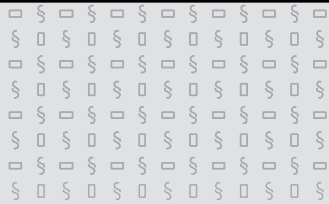

OBEČNÁ ÚPRAVA § 24 ZOR

princip: kvalifikovaný rozvrat

- soud zjišťuje kvalifikovaný rozvrat
- soud zjišťuje příčiny kvalifikovaného rozvratu
- na rozvod není právní nárok
- rozvod znamená pouze změnu statusu

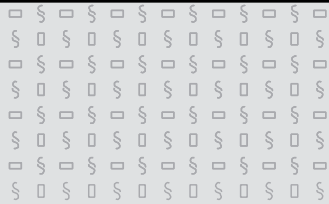

kvalifikovaný rozvrat

- § 24 odst. 1 ZOR

- „Soud může ... rozvést ...
  - manželství tak hluboce a trvale rozvráceno,
  - ... nelze očekávat obnovení manželského soužití; ...

- objektivní stav

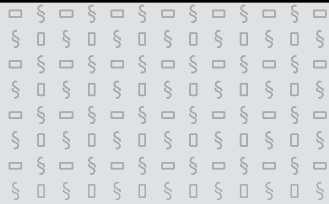

příčiny rozvratu

§ 24 odst. 1 in fine ZOR

- „... bere přitom v úvahu příčiny rozvratu manželství.“
- aby mohly být příčiny rozvratu vzaty v úvahu a uvedeny v odůvodnění rozsudku, musí být zjištěny
- příčiny: objektivní i subjektivní

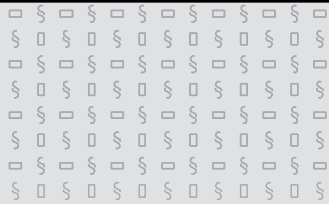

ROZVOD S KLAUZULÍ PROTI TVRDOSTI

§ 24b ZOR

„Návrhu na rozvod ...soud nevyhoví ...“

- kvalifikovaný nesouhlas žalovaného:
  - na rozvratu manželství se porušením manželských povinností převážně nepodílel
  - rozvodem by mu byla způsobena zvlášt' závažná újma
  - mimořádné okolnosti svědčí ve prospěch zachování manželství
- ochrana před rozvodem není absolutní
  - odluka alespoň tři roky
  - ochrana ve sféře majetkové: výživné, SJM

TZV. SMLUVENÝ ROZVOD

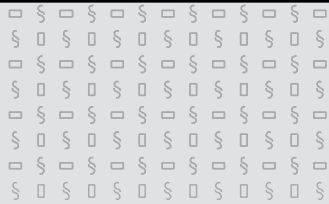
§ 24a ZOR

„Soud nezjišťuje příčiny rozvratu a manželství rozvede ...“

- příčiny rozvratu se netvrdí a nedokazují
- kvalifikovaný rozvrat se presumuje
- na rozvod je právní nárok
- důsledky rozvodu:
  - nejen statusové,
  - ale komplexní a konečné vypořádání

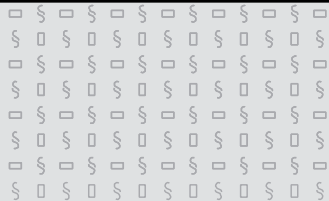

Předpoklady tzv. smluveného rozvodu

- manželství v délce 1 roku
- odluka v délce 6 měsíců
- shoda nejen o rozvodu (žaloba a souhlas),
- ale i o vypořádání (smlouva):
  - majetku (SJM)
  - bydlení
  - a fakultativně stanovení výživného rozvedeného manžela

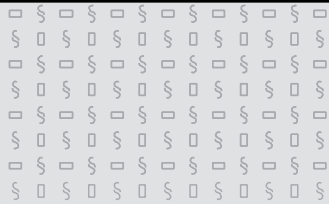
Rozvod rodičů s nezletilými dětmi

■ § 25 ZOR

- relativní zákaz rozvodu
- dokud soud péče o nezletilé nerozhodne o úpravě poměrů k nezl. dětem pro dobu po rozvodu
- výchova, výživa, styk
- dítě je účastníkem řízení, musí být zastoupeno kolizním opatrovníkem
- lze spojit s řízením dle § 50 ZOR (odluka rodičů)

■ § 24 odst. 2 ZOR

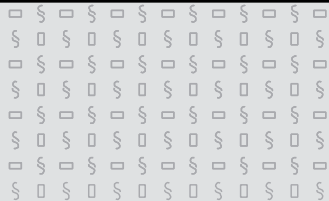
- absolutní zákaz rozvodu
- klauzule proti tvrdosti
- rozpor se zájmy nezl. dětí daný zvláštními důvody
- musí uvádět žalovaný manžel - rodič rozvodu se bránící
- dítě není účastníkem řízení o rozvod, není zastoupeno kolizním opatrovníkem

Výchova (osobní péče)

§ 26 ZOR

- individuální
- společná
- střídavá

- výchovná způsobilost rodiče
- zájem rodiče
- zájem dítěte
- kontinuita výchovy

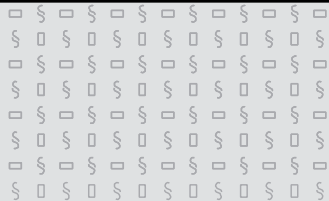
Výživa

§ 85 a násl. ZOR

zásady:

- právo dítěte na stejnou životní úroveň jako rodiče
- nikoli spotřební charakter (úspory)

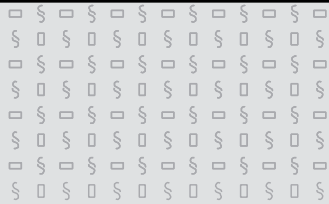
- rodič zaměstnanec
- rodič podnikatel
  - domněnka příjmu
  - tezaurace výživného
- rodič nezaměstnaný
- rodič ve výkonu trestu
- rodič sociálně potřebný

Styk

§ 27 ZOR

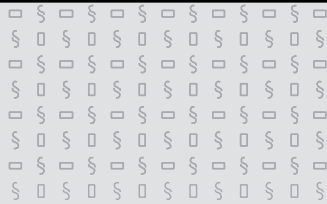
- právo dítěte na kontakt s oběma rodiči
  - fakultativní
  - omezení
  - zákaz
- právo dítěte na kontakt s prarodiči a sourozenci
- bránění ve styku
  - opakované a bezdůvodné
  - změna poměrů a nové rozhodnutí

PROCESNÍ ASPEKTY ROZVODU

řízení sporné

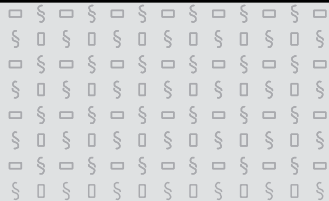
- žaloba: jeden z manželů
- strany: manželé
  - žalobce a žalovaný
- příslušnost: § 88 c) o.s.ř.
- vyloučeny mimořádné opravné prostředky

Procesní aspekty rozvodu rodičů s nezletilými dětmi

řízení nesporné

- rozhodování o úpravě poměrů nezletilých dětí pro dobu po rozvodu
- § 176 o.s.ř.
- návrh: rodiče dítěte (ex offio)
- účastníci: rodiče a dítě
  - „zůstáváme rodiči“ - § 24a ZOR: obligatorní dohoda
  - participační práva dítěte
  - kolizní opatrovník
- příslušnost: § 88 a) o.s.ř.
- účinnost: právní moc rozsudku o rozvod

DŮSLEDKY ROZVODU

■ statusové

- § 24, 24b, 24a

■ majetkové

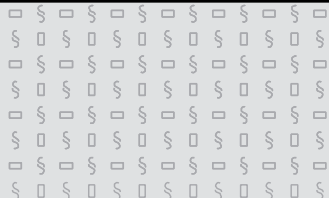
- § 24a:

rozvod = komplexní a
konečné řešení

- § 24, § 24b

nutnost následného
majetkového
vypořádání

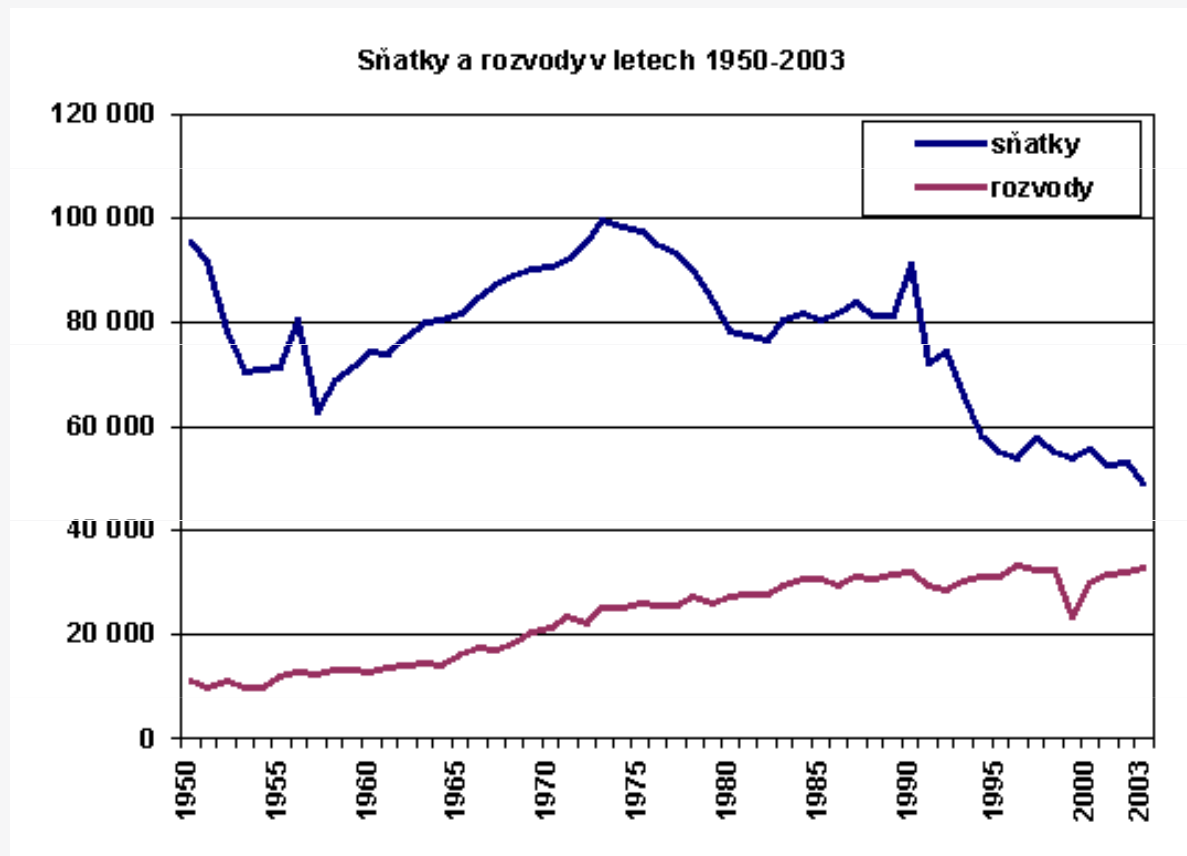
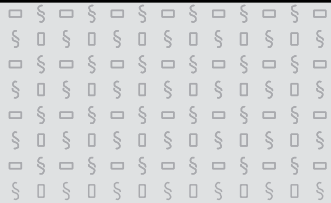

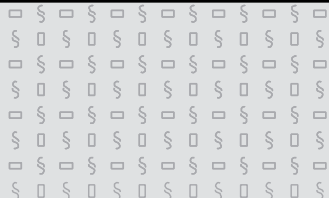

vybrané statistické údaje

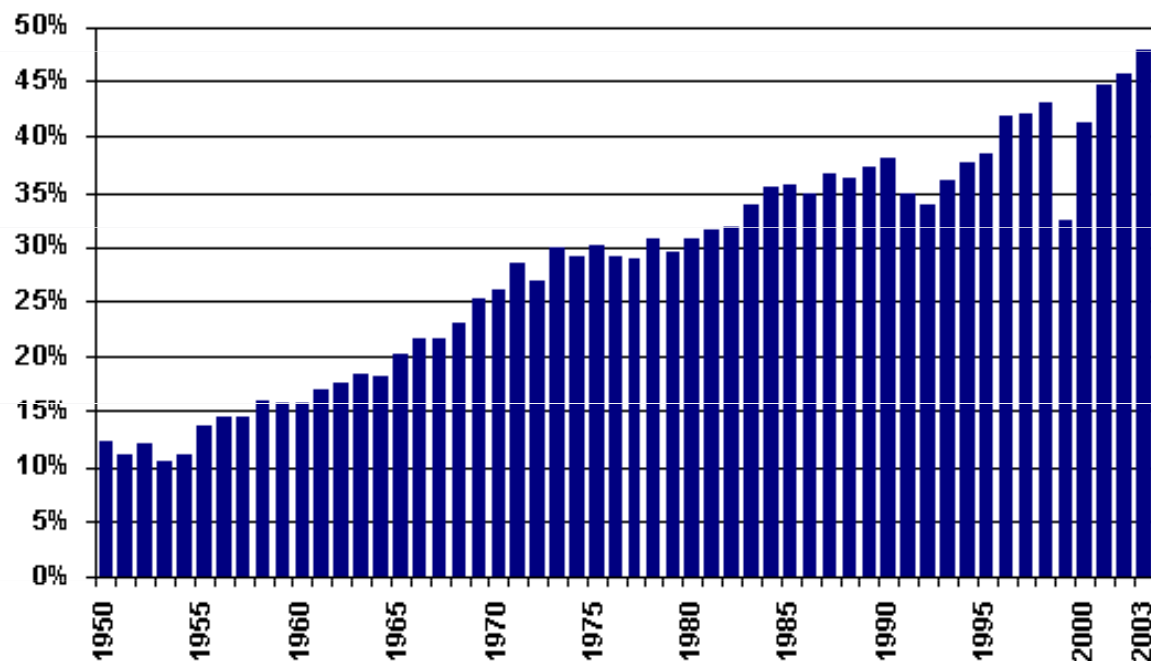
Český statistický úřad

WWW.CZSO.CZ

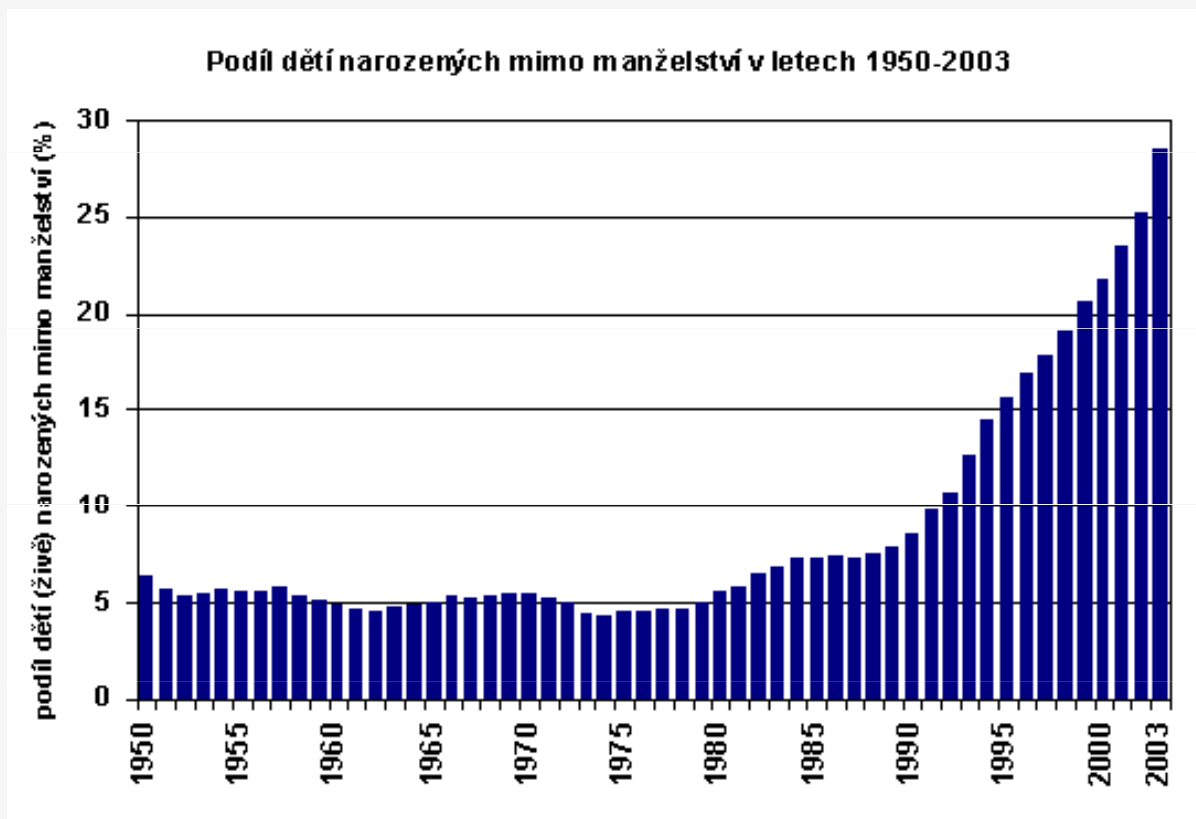
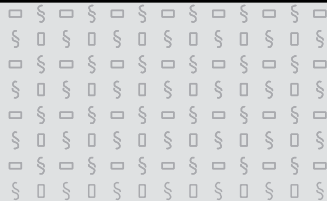

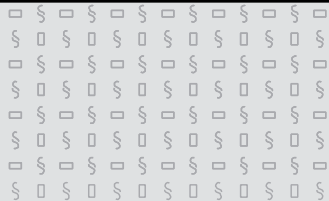

Úhrnná rozvodovost^{*)} v letech 1950-2003

*) Podíl manželství končících rozvodem za předpokladu zachování intenzit rozvodovosti podle délky trvání

ROZVOD dle návrhu nového občanského zákoníku

- zjišťování příčin
- princip: kvalifikovaný rozvrat (§ 622/1)
- návrh jednoho nebo obou manželů
- klauzule proti tvrdosti (§ 622/2)
- doporučení mediace (§ 623/2)
- tzv. smluvený rozvod (§ 624)
  - bez zjišťování rozvratu a jeho příčin
  - společný návrh manželů nebo návrh jednoho a připojení se druhým z nich
  - 1 rok manželství, odluka 6 měsíců
  - smlouvy: majetek, bydlení a výživné
nesvéprávné děti